

УЧИТЕЉСКИ ФАКУЛТЕТ
УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

УВОД У ТУМАЧЕЊЕ КЊИЖЕВНОСТИ

Програм, испитна питања и литература за студенте са завршеном
Вишом школом за образовање васпитача

Београд
школске 2006/2007. године

I Програм

Теорија књижевности

1. Природа књижевности и проучавање књижевности

Назив и појам књижевности.

Сврха и задаци књижевности.

Наука о књижевности - теорија књижевности, историја књижевности и књижевна критика.

Наука о књижевности и суседне дисциплине (естетика, лингвистика, семиотика, психологија и психоанализа и др).

2. Стил и стилистика

Стилистика као наука о изражајним вредностима језика.

Нормативна, лингвистичка и дескриптивна стилистика.

Стилске фигуре, појам и подела.

Структура и функција стилских фигура.

Одлике песничког језика.

Традиционално и модерно схватање стила.

3. Метрика

Природа стиха.

Метрички системи.

Врсте стихова и строфа.

Слободни стих и ритам.

4. Структура књижевног дела

Појам и одређење књижевног текста.

Тема, мотив, фабула (фабула и сиже).

Лирски субјект (лирско *ја*) и приповедач.

Композиција и мотивација.

Слојеви књижевног дела.

Текстовне и вантекстовне везе (подтекст и контекст).

5. Теорија жанрова

Начела жанровске класификације књижевности.

Појам књижевног рода и књижевне врсте.

Забавна књижевност.

Једноставни књижевни облици (мит, легенда, бајка, сага, афоризам, пословица, загонетка, виц, максима, гнома и др.).

Поезија (одлике и подела).

Проза (одлике и подела).

Драма (одлике и подела).

6. Одабрана дела за интерпретацију

Испитна питања

1. Назив и појам књижевности;
2. Природа и функција књижевности;
3. Наука о књижевности (књ. теорија, књ. историја, књ. критика);
4. Стилистика (као дисциплина о изражајним вредностима језика; појам, одлике и подела);
5. Стил песничког језика;
6. Стилске фигуре (појам и подела);
7. Фигуре дикције (асонанца, алитерација, анафора ...);
8. Фигуре речи или тропи (метафора, метонимија ...);
9. Фигуре конструкције (инверзија, реторско питање ...);
10. Фигуре мисли (поређење, хипербола, литота ...);
11. Системи версификације;
12. Врсте стихова и строфа;
13. Рима (одређење, типови поделе, примери);
14. Појам и одређење књижевног текста;
15. Тема, мотив, фабула (фабула и сиже);
16. Начела и врсте (типови) класификације књижевности;
17. Усмена и писмена (народна и уметничка) књижевност;
18. Појам књижевног рода и врсте;
19. Једноставни књижевни облици (мит, легенде, пословице...);
20. Лирика (одлике, подела, устаљени лирски облици);
21. Песничке врсте (љубавна, родољубива, оде, химне, дитирамби...);
22. Структура модерне лирике;
23. Епска књижевност (епска књ. у стиху и у прози)
24. Приповетка и новела
25. Роман;
26. Технике модерне прозе;
27. Драма;
28. Трагедија и комедија;
29. Забавна књижевност;
30. Анализа једног дела за интерпретацију
(са коришћењем одговарајуће литературе,– по избору студената, али уз обавезно консултовање професора).

Литература

I

1. *Књижевност* (избор књижевнонаучних текстова за студенте учитељских факултета), приредили В.Цветановић, А.Јовановић, В.Милатовић, Београд,
2. Драгиша Живковић: *Теорија књижевности*, Београд, 1994. или Миливој Солар: *Теорија књижевности*, Загреб, 1989. или Иво Тартаља: *Теорија књижевности*, Београд, 1997.
3. Антица Антош: *Основе лингвистичке стилистике*, Загреб, 1974.
4. *Речник књижевних термина*, Београд, 1985, 1992.

II

5. *Историја српске културе* (ред.одбор: Павле Ивић и др.) Горњи Милановац-Београд, 1994.
6. Јован Деретић: *Историја српске књижевности*, Београд, 1983.

III

7. Новица Петковић: *Поезија и критика*, Српско Сарајево, 2002.
8. Вук Милатовић: *Интерпретација књижевног текста — поезија* (зборник), Београд, 1987.